

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 44628
Nom: Gestió de casos oncològics
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2219 - Màster Universitari en Infermeria Oncològica	Facultat d'Infermeria i Podologia	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2219 - Màster Universitari en Infermeria Oncològica	Gestió de casos oncològics	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

CORCHON ARRECHE SILVIA

RESUM

Cap organització pot considerar-se innovadora si no introdueix models organitzatius que garantisquen la millor gestió de recursos, i minimitze retards i efectes adversos i criteris de qualitat de procés que s'adapten a les necessitats i expectatives dels seus clients.

El tractament de malalties cròniques, com en el cas del càncer, amb elevada morbiditat i recurrència esperable, requereix estratègies terapèutiques complexes. La mateixa complexitat del procés oncològic, el nombre de serveis, les diverses disciplines i nivells del sistema que es veuen implicats, exigeixen circuits de processos i enfocaments de proveïdor-clients en aquest.

La gestió de casos i la gestió de qualitat promouen l'atenció cost/eficient, redueixen la fragmentació de prestacions i afavoreixen la coordinació interprofessional.

La infermera/er que s'encarrega de la gestió de casos, així com la infermera de pràctica avançada, es converteix en referent per a la persona amb càncer i la seua família, i facilita el seu desplaçament pels diferents nivells del sistema. Promou la implicació de la família en el procés, a través de components educatius i de coresponsabilitat terapèutica. Se centra en la consecució d'objectius específics, en un temps establert i coordina els recursos adequats per a aconseguir-los. Fonamentalment es basa en la

satisfacció de les necessitats de la persona i la seua família.

D'altra banda, la infermera s'implica en la gestió de qualitat tenint com a objectiu reduir la variabilitat inherent a cura de la persona amb càncer, i introduint pautes estandarditzades de tractament i cures com a única garantia de seguretat i com a font d'elaboració de registres i indicadors.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Acceptar la responsabilitat de la investigació en el camp de la infermeria oncològica per al seu desenrotllament professional, utilitzant l'avaluació com el mig per a reflectir i millorar la seua actuació i augmentar la qualitat dels servicis prestats.

Aconseguir participar activament en la informació al pacient i la seua família sobre les exploracions i tractaments, els seus drets com a pacient i tot allò que s'ha relacionat amb els processos oncològics.

Capacitat per a dissenyar i dur a terme protocols d'investigació en infermeria oncològica.

Capacitat per a la identificació de problemes i plantejament d'hipòtesis d'investigació en cures oncològiques a partir de marcs teòrics infermers.

Conèixer i diferenciar les particularitats de l'atenció i l'atenció de les persones amb patologia oncològica.

Conèixer i distingir la importància dels aspectes culturals i socials en el maneig integral i multidisciplinari del fenomen oncològic.

Conèixer i distingir la importància dels aspectes ideològics i de gènere en el maneig integral i multidisciplinari del fenomen oncològic.

Conèixer i identificar les particularitats de l'administració de fàrmacs en la persona afecta d'una patologia oncològica, adquirint l'habilitat necessària per a actuar de forma eficient i eficaç en cada situació.

Conèixer i identificar les particularitats del procés de radiodiagnòstic i radioteràpia en la persona afecta d'una patologia oncològica, adquirint l'habilitat necessària per a actuar de forma eficient i eficaç en cada situació.

Conèixer i saber usar les tècniques i ferramentes de busca d'ocupació.

Discussió i anàlisi de la pertinència de la utilització dels marcs teòrics infermers en la investigació.

Dissenyar i avaluar l'aplicació de noves tecnologies en l'atenció de les persones amb càncer.

Dissenyar i planificar accions educatives per a facilitar i recolzar la salut de grups i individus. Fomentar en contextos acadèmics i professionals, l'avanç tecnològic, social o cultural dins d'una societat basada en el coneixement i en el respecte a a) Els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats entre hòmens i dones i la utilització d'un llenguatge no sexista, b) Els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat i c) Els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Elaborar y manejar los escritos, informes y procedimientos de actuación más idóneos para los problemas suscitados frente a la patología oncológica. Adquirir las habilidades personales que faciliten la inserción y el desarrollo profesional en el ámbito de la enfermería oncológica.

Identificar i distingir els sistemes de registre i de gestió de la informació relacionats amb el pacient oncològic.

Identificar las funciones y valorar las necesidades de la Supervisión dentro de las unidades oncológicas como coordinador/a del trabajo en equipo, participando en las actividades administrativas de planificación, organización y control, encaminadas a conseguir los objetivos de la Institución, mediante el logro de los objetivos específicos de la unidad.

Integrar els principis de seguretat del pacient en totes les activitats relacionades amb l'atenció d'infermeria oncològica.

Integrar en la presa de decisions de l'equip multidisciplinari que atén persones amb patologia oncològica i a les seues famílies, el coneixement de les normes legals vigents, les característiques ètiques i la perspectiva de gènere i el principi d'igualtat entre hòmens i dones.

Investigar i treballar de manera holística, garantint els drets i respectant les creences i voluntat de les persones davant d'un procés de càncer.

Participar activament amb l'equip multidisciplinari, aportant la seua visió d'expert en l'àrea de cures durant l'atenció al pacient en el procés oncològic.

Participar en debates y discusiones, y ser capaces de resumirlos y extraer de ellos las conclusiones más relevantes y aceptadas por la mayoría.

Plantejar estudis de validació diagnòstica infermera.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seua resolució.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autòdrida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Qüestionar, avaluar, interpretar i sintetitzar críticament un palmito d'informació i fonts de dades que faciliten la decisió del pacient en l'àmbit de l'oncologia.

Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals i aportant i coordinant els propis coneixements amb els d'altres branques i intervinents.

Ser capaç d'adoptar actituds concordants, en la presa de decisions ètiques i en la seua aplicació, amb el Codi Deontològic de la Infermeria.

Ser capaç d'enfocar les línies d'investigació i innovacions recents que siguen rellevants per a millorar els resultats en l'atenció del malalt oncològic.

Ser capaç d'establir un pla d'actuació tendent a satisfer les necessitats detectades en el pacient/família afectats per una patologia oncològica i canalitzar-les cap a l'atenció multidisciplinària quan es considere necessari.

Ser capaç d'identificar els programes de prevenció i els aspectes relacionats amb la en salut pública en relació al càncer.

Ser capaç d'identificar les necessitats, diagnòstics i situacions de risc en cada una de les etapes de la malaltia oncològica.

Ser capaç de prestar atenció integral a la persona, per a resoldre individualment o com a membres d'un equip multidisciplinari, els problemes de salut que afecten el pacient afligit d'una patologia oncològica.

Ser capaces de distinguir y seleccionar las fuentes relevantes que permitan obtener la información para facilitar la resolución de problemas, elaboración de estrategias y asesoramiento para el desarrollo de la actividad enfermera en el ámbito de la oncología.

Utilitzar les diferents tècniques d'exposició-oral, escrita, presentacions, panells, etc-per comunicar els seus coneixements, propostes i posicions.

Valorar las necesidades del binomio paciente/familia y prestar cuidados de enfermería en los aspectos psíquicos, sociales y espirituales del paciente y familia, proporcionando seguridad y fomentando la autoestima, prestando especial atención en mejorar el nivel de comunicación entre el personal de enfermería y el paciente/familia con una patología oncológica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. GESTIÓ DE CASOS. INTRODUCCIÓ

Tema 1. Introducció a la gestió de casos i el seu paper en oncologia

Tema 2. Conceptes bàsics en gestió de casos

- 2.1. Definició i principis de la gestió de casos
- 2.2. Objectius de la gestió de casos
- 2.3. Perfil competencial dels professionals en gestió de casos
- 2.4. Funcions d'infermeria en el desenvolupament de la gestió de casos
- 2.5. Transició de cures

Tema 3. La pràctica de la gestió de casos: elements i procés

- 3.1. Procés de gestió de casos
- 3.2. Etapes del procés i elements

2. GESTIÓ DE CASOS EN INFERMERIA ONCOLÒGICA

Tema 4 La gestió de casos oncològics en la població adulta

Tema 5 La gestió de casos oncològics en la població pediàtrica

Tema 6. Aspectes clau en la gestió de casos oncològics:

- 6.1. Cures i processos relacionats amb la sexualitat i la reproducció
- 6.2. Cures en els nous diagnòstics i tractaments

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	40,00
Seminari	5,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	0,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia didàctica es basa en un mètode expositiu i actiu per part de l'alumnat. L'aprenentatge serà autònom experiencial i interactiu. Es vertebrarà en les activitats didàctiques següents:

1. Flipped Classroom o aula invertida: en què l'alumnat és el protagonista del seu aprenentatge i, a través de recursos didàctics oferts pel professorat, pot aconseguir els objectius de part de l'assignatura.
2. Classes magistrals participatives: l'alumnat pot participar de manera activa en el procés de exposició de continguts. Són essencials per a dotar els/les estudiants dels recursos didàctics i continguts a desenvolupar durant l'assignatura.
3. Aprenentatge basat en problemes: els/les estudiants en grups són els encarregats de centrar el seu aprenentatge en la resolució de casos complexos (tant pediàtrics com d'adults).
4. L'aprenentatge col·laboratiu amb treball en grup és essencial per a adquirir les competències pròpies de la gestió de casos.
5. Els fòrums que es poden trobar a l'aula virtual seran potenciats per a objectivar el treball realitzat de manera individual per l'alumnat.
6. Didàctica amb videofòrum: ús de pel·lícules temàtiques sobre les cures oncològiques i el paper de la gestora de casos.
7. Seminaris

AVALUACIÓ

La nota final de l'assignatura està constituïda de la manera següent:

60% Avaluació contínua. Treballs individuals, grupals i presentacions

30% Prova objectiva

10% Assistència i participació en activitats d'aula

BIBLIOGRAFIA

- CASE MANAGEMENT SOCIETY OF AMERICA. Standards of Practice for Case Management. Revised (2010).
- Registered Nurses. Association of Ontario Care Transitions. Toronto, ON: Registered Nurse; Association of Ontario. (2014)
- Ruiz J. La Gestión por Calidad Total en la Empresa Moderna. Madrid: RM-MA Editorial, 2003.
- Aranaz C. Gestión sanitaria: calidad y seguridad en los pacientes. Madrid: Díaz de Santos SA, 2008.
- Mora JR. Guía metodológica para la gestión clínica por procesos. Madrid: Editorial Díaz de Santos; 2003.
- Connie Henke Yarbro et al. Cancer Nursing: Principles and Practice (8a edició), 2018.
- Elizabeth Calhoun, Angelique Harris. Patient Navigation: Overcoming Barriers to Care (2015). Elsevier.
- J.Y. & HUBER D.L. (2014) An integrative review of nurse-led community-based case management effectiveness. International Nursing Review 61, 14-24.
- Generalitat Valenciana. Conselleria de Sanitat. Técnicas de comunicación para profesionales de enfermería. Conselleria de Sanitat. (2006) Capsada, A.: La gestión de casos para el manejo de enfermos con patología respiratoria crónica. Metas21 número 43, març 2002.
- Gandara, M.: Ética, poder y deber. De la ética del cuidado al poder del deber de cuidar. ROL volum 31 número 1, gener 2008: 18-24.
- Gubianas, S., Pujol, T., Ayabar, I., Galí, M., Sanjosé, A., Esclusa, M.: Aplicación del modelo de gestión de casos en oncología. XI Congreso Nacional de la Sociedad Española de Enfermería Oncológica. Comunicaciones orales. SEEO. Granada, 2007: 19-23.
- Soler, MD: Enfermería Oncológica. En: Álvarez Rodríguez, JA: El cáncer proceso oncológico integral. León, 2006: (1) 49-56.
- Martínez Arribas, Sara; Amo García, Raquel; Herrero Gutiérrez, Ana Isabel; Tomé Elena, María del Carmen. Continuidad de cuidados al paciente oncológico. Una revisión sistemática. Tesela [Rev. Tesela] 2014; 15. Disponible en

- Soler, MD, Garcés, V.: Toxicidad de los tratamientos. En: Soler, MD, Garcés, V., Zorrilla, I.: Cáncer y cuidados enfermeros. DAE, Madrid 2007: (12) 215-280, European Foundation Quality Management. About EFQM. Disponible en: URL: <http://www.efqm.org>
- Grávalos C, Rodríguez-Dapena S, Alcalde J, Martínez-Pueyo JI, Castells V, Ruiz-López P. Desarrollo de una vía clínica para mejorar el proceso de tratamiento adyuvante del carcinoma de colon. Rev. Calidad Asistencial 2001;16:173-180.
- Mora, JR. Guía metodológica para la gestión clínica por procesos. Aplicación en las organizaciones de Enfermería. Díaz de Santos, Madrid 2003.